

GŁOS WĄGROWIECKI

Wychodzi na każdy wtorek, czwartek i niedzielę.
Przedpłata w Wągrowcu, w ekspedycji wynosi miesięcznie 1,15 zł, kwartalnie 3,45 zł, z odnośnikiem w dom miesięcznie 1,20 zł, kwartalnie 3,60 zł. Na pocztę miesięcznie 1,40 zł, kwartalnie 4,20 zł. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przesyłki w zakładzie, strajków lub t. p., wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a prenumeratorzy nie mają prawa do odszkodowania.

Adres Redakcji i Administracji Wągrowiec, ul. Kościuszki 5. Tel. 126.
Ogłoszenia 12 groszy wiersz milim., na stronie 5 i 6. Reklamy na stronie 4 i 5. na 1-szej stronie 50 groszy, na następne 40 gr. za wiersz milim. W dziale „Nadeślano” 40 groszy za milimetr. Dla poszukujących pracy 20% zniżki. Przy powtarzaniu udziela się rabatu. Rękopisów niezamówionych Redakcja nie zwraca. Ogłoszenia przyjmują się do godziny 11-tej przed połudn. w dniu wydania numeru.

Nr. 108.

Wągrowiec, niedziela dnia 17 września 1933 r.

Rok VIII

Komitet Obywatelski Pożyczki Narodowej na powiat wągrowiecki

OBYWATELE!

Wielki Testament Sejmu Czteroletniego zawarty w dwóch wyrazach: „skarb i wojsko”, mieści w sobie całą tajemnicę rozwoju, dobrobytu i potęgi Rzeczypospolitej.

Upadająca przed 150 laty Polska przechowywała nam w spuściznie te wielkie dwa wyrazy, które winny być dla nas drogowskazem przy urządzaniu całości i potęgi państwa naszego. Na nic bowiem zda się nam dobrobyt jednostki, gdy Rzeczpospolita cierpi w czem, lub brak jej czegoś, — gdyż dobro Rzeczypospolitej jest wspólnym dobrem nas wszystkich obywateli.

I dlatego odróżniona Ojczyzna, której granice wykuwał Legionista, Hallerczyk, Powstaniec Śląski i Wielkopolski, pomna wielkiego testamentu, utrzymuje wojsko narodowe — jedną z głównych gwarancji wolności i bezpieczeństwa naszego. Z utrzymaniem wojska i sprawnością urządzeń wewnętrznych łączy się ściśle skarb, który jest z kolei realną podstawą utrzymania siły zbrojnej oraz urządzania i rozwijania potęgi narodu i państwa.

Dziś wspólna nam Matka - Ojczyzna wzywa nas obywateli do finansowego wysiłku, wzywa nas nie do wielkich ofiar ale do rozumnego, partego wola i zapałem czynu, do dobrowolnego wzięcia udziału w pokonywaniu trudności o lepsze jutro przez deklarowanie „Pożyczki Narodowej”.

Silnie ugruntowana całość Rzeczypospolitej Polski daje nam pewną gwarancję, że wysiłek nasz przez subskrypcję „Pożyczki Narodowej” przyczyni się waleśnie do przetrwania i skutecznego odparcia trudności, z jakimi skutecznie dotychczas zmagają się Państwo nasze.

Pomni wielkiej odpowiedzialności, jaka nas czeka wobec przyszłych pokoleń oraz wobec ofiar krwi, ran i mogił powstańców o wolność niepodległość i całość Ojczyzny, świadczmy Państwu wedle możliwości i siły naszych.

Niechaj nie zabraknie z pośród nas nikogo, kto by uchylił się od subskrypcji „Pożyczki Narodowej” — tem więcej, że jest ona najpewniejszą lokatą grosza, a odsetki jej oprócz gotówki, przyniosą nam zwycięstwo przetrwania kryzysu ekonomicznego oraz dumę i świadectwo, że społeczeństwo polskie jest zdolne nie tylko do bohaterских przerw, ale do konkretnego czynu i wysiłku.

Niechaj wzorem setek powiatów Rzeczypospolitej Polskiej, i społeczeństwo powiatu wągrowieckiego, stanie świadomie do czynu, niechaj każdy obywatel powiatu: rolnik i rzemieślnik, kupiec, przemysłowiec i robotnik pociągnie się do subskrypcji „Pożyczki Narodowej” — pomny, że pomagając Państwu, pomaga sam sobie.

Dla wolnego obywatela polskiego apel jego Ojczyzny, przemawiający przez usta Rządu Polskiego jest nakazem, wypływającym z poczucia odpowiedzialności i roli obywatela w niepodległym państwie.

Wągrowiec, d. 14 września 1933 r.
Przewodniczący Komitetu:

Dr. Rościszewski.

Komitet:

Jan Nepomucen Antczak, dr. Józef

Bajerlein, Bartsch Maksymilian, Witold Brzeziński, Leonard Bernsdorff, Mełanowicz, Wacław Biedrzyński, Kazimierz Bonowski, Zygmunt Chłapowski, Cieplucha Edmund, Michał

Ciesielski, Czerwinski Franciszek, Dalakowa Zofia, Antoni Dankowski, Dubas Mieczysław, Dobkowiec Franciszek, Dziembowski Stefan, Ekwinski Tomasz, ks. Filipiak Jan, dr. Foerster

Wielka manifestacja żałobna

u trumny śp. kpt. Lewoniewskiego w Rosji.

Moskwa, 16. 9. Ekspartacja zwłok kpt. Lewoniewskiego w Jędrze miała charakter masowej manifestacji. W orszaku żałobnym postępowały tysiące mieszkańców miasta i z 12-tu okolicznych kościołów.

Pełne uczucia przemówienie nad trumną wygłosił zastępca prezesa rady komisarzy ludowych republiki Gajewskiej, Szewle.

O godz. 10 rano zwłoki kpt. Lewoniewskiego odesłano samolotem do Kazania. W chwili odlotu oddział jądryński ossowajachimu oddał honorową salwę.

Na lotnisku w Kazaniu oczekiwał przedstawiciel tatarskiej rady komisarzy ludowych Kalmyków oraz warta honorowa z orkiestrą.

Pracownicy dep. lotnictwa cywilnego wysłali do poselstwa polskiego w Moskwie na ręce szefa płk. Filipowicza następującą depezę: „Wy-

razy radości z powodu szczęśliwego ocalenia, serdeczne życzenia rychłego powrotu do zdrowia przesyłają pracownicy Departamentu lotnictwa cywilnego”.

P. min. Bułkiewicz z powodu tragicznego zgonu ś. p. kpt. Lewoniewskiego wysłał na ręce wdowy po zmarłym lotnika następującą depezę: „Wyrazy prawdziwego współczucia z powodu wielkiego nieszczęścia, jakie Państwa spotkało przesyła minister komunikacji”.

Pogrzeb śp. kpt. Lewoniewskiego na koszt państwa

Warszawa, 16. 9. Władze wojskowe mają zgłosić wniosek o przyznanie zaopatrzenia emerytalnego wdowie po tragicznie zmarłym w czasie katastrofy w Rosji sowieckiej kpt. pil. Lewoniewskim. Pogrzeb lotnika odbyć się ma na koszt państwa.

Próbnny okres kontroli zbrojeń

Nowy projekt francuski

Paryż, 16. 9. Na czwartkowej Radzie ministrów ustalono ostateczne szczegóły francuskich propozycji rozbrojenia.

Francja przyjmując plan Mac Donalda w jego ogólnych zarysach, kładzie jednakże jako warunek dalszych rokowań ustanowienie próbnego okresu kontroli zbrojeń, przez co obecny stan zbrojeń ma być maksymalnie ograniczony, którego państwa nie przekroczyły do nowych postanowień. Propozycje te będą głównym tematem francusko-angielskiej i francusko-amerykańskiej konferencji, które rozpoczyna się w Paryżu w poniedziałek.

Wedle panującej opinii delegacja

amerykańska poprze tezę francuską w Genewie.

Charakterystyczna rozbieżność zdań wystąpi natomiast między Paryżem a Rzymem.

Włochy przyjmują okres próbnny i kontrole, której nadają jednak inne znaczenie. Poza tem Włosi chcą przyznać Niemcom prawo konstrukcji prototypów wszelkiego rodzaju broni.

We Francji wskazuje się, że Niemcy, posiadając prawo konstrukcji prototypów broni przy swym olbrzymim uprzemysłowieniu będą mogli w kilka tygodni stać się najlepiej uzbrojonym państwem w Europie.

Gandhi wstrzymuje akcje

za nieposłuszeństwem cywilnym

London, 16. 9. Z Bombaju donoszą, że Gandhi zobowiązał się zaprzestać do dnia 3 sierpnia roku przyszłego swej kampanii na rzecz nieposłuszeństwa cywilnego, aby nie

narazić się na nowe aresztowania. Gandhi oświadczył również, że będzie potrzebował jeszcze kilka tygodni zupełnego wypoczynku, aby powrócić do zdrowia.

Głodna niedziela w Niemczech

Berlin, 16. 9. Na środowym posiedzeniu komitetu do walki z głodem chłodem zapowiedział Goebbels, że na przyszłość każdy Niemiec ma się zobowiązać do spożywania w każdą pierwszą niedzielę miesiąca obiadu złożonego tylko z jednego dania w cenie 50 fenigów.

Ułatwienie spłaty zaliczek dla urzędników

Warszawa, 16. 9. W minister-

stwie skarbu rozważana jest sprawa wprowadzenia pewnych udogodnień przy spłacie przez urzędników zobowiązań, jakie zaciągali wobec skarbu państwa, tytułem zaliczek. W zasadzie mówi się o wydaniu zarządzeń wewnętrznych, które przyczynią się do ewentualnego przesunięcia na okres późniejszy spłaty rat zaliczek zaciągniętych przez pracowników państwowych.

Marjan, Foltyn Stefan, Galiński Adam, Goledzinowski Zygmunt, Górny Leon, Grabowski Kazimierz, Goetzendorff Grabowski Tadeusz, Gramse Zygmunt, Głaczynski Zenon, Haławański Brunon, Hanyżewski Michał, Julska Marja, Jesse Stanisław, Jung Herman Józef, Julski Zygmunt, Jastrzębski Leonard, Kaczmarek Franciszek, Kajetanowicz Aleksander, Kalka Michał, Kapsa Maciej, Katarciarz Józef, Kozubowski Feliks, Kędziora Franciszek, Kismanowski Jan, Kubanek Wojciech, Kuchanowicz Kazimierz, Kopański Wiktor, Koperska Wacława, Kowaliński Stanisław, Kowalski Władysław, Kretschmer Apolinari, Krzanowski Stanisław, Kuchczyński Jan, Kulińska Marja, dr. Likowski Władysław, Lenartowski Władysław, Liska Ryszard, Maćkowiak Edmund, Mańkowski Mieczysław, Martyniński Franciszek, Michalski Wincenty, Mnichowski Alfons, dr. Modrzejewski Hipolit, dr. Myszkowski Henryk, dr. Miłoszewski Mieczysław, Magdziarz Kazimierz, Niezychowska Marja, Owecki Antoni, Owsiany Stanisław, Panczkowski Jan, Piłarowski Sylwester, Pilaczyński Mieczysław, Pęczynski Jan, Przybylski Edmund, Przybył Szymon, Ptak Adam, Płoszyński Makary, Płoszyński Jan, Raburski Józef, Rożniewski Józef, Radecki Józef, Rafiński Maksymilian, Ratajczyk Jan, dr. Rawicz-Kolasiński Kazimierz, Rutkowski Wincenty, Rybarczyk Józef, Skoroszewski Ignacy, Smektała Jan, Sobiesiński Stanisław, Stawelski Erazm, Stachowiak Jan, ks. Staniszeński Bolesław, Stasiak Ludwik, Świątkowski Edmund, Szydłowski Franciszek, Szyska Franciszek, Stranz Jan, Tetzlaff Stanisław, ks. Tylewski, Wacławski Kazimierz, Walasiak Jan, Wassermann Józef, Wiertel Franciszek, Wiśniewski Franciszek, Wojczyński Władysław, Wojnarowski Józef, Wojtych Franciszek, Wrzyszczyński Stanisław, Wojnarowska Eugenia, ks. Wróblewski Władysław, Zakrzewski Franciszek, Zanto Władysław, Zjawński Stanisław.

Amerykańskie okrety wojenne pozostają na wodach Kuby

Waszyngton, 16. 9. Sekretarz stanu Hull oświadczył, że wobec wzrostu wpływów komunistycznych na Kubie, okrety wojenne Stanów Zjednoczonych pozostaną nadal na wodach kubańskich.

Także ambasador amerykański Welles, który miał objąć stanowisko kierownika południowo-amerykańskiego oddziału w departamencie stanu, nadal pozostanie na Kubie.

Goering zamianował sam siebie „generałem policji”

Berlin, 16. 9. Premier pruski Goering dokonał szeregu nominacji w policji, sam zaś postanowił na przyszłość nosić mundur generała policji.

Jak wiadomo, niedawno Goering został przez Hindenburga mianowany generałem Reichswehry.

Jedyna droga

Dla dobra państwa i obywatela

Decyzja wypuszczenia pożyczki wewnętrznej na sumę 120 milionów zł, stanowi dalsze ogniwo w celowych i przemyślanych posunięciach naszej polityki finansowej. Rząd polski przyjął jako naczelną wytyczną działania w dziedzinie finansowej zasadę równowagi budżetu. Zasadę tę zachowywał zarówno w okresie pomyślności gospodarczej, jak przez długie lata kryzysowe. Zasady tej bronił niezłomnie, nie bacząc na żadne względy postronne. W chwili obecnej, gdy z jednej strony możliwości dalszych ograniczeń wydatków są minimalne, z drugiej zaś wyczerpane są rezerwy skarbowe — rząd zwraca się do swych obywateli z apelem, by zechcieli oni dobrowolnym wysiłkiem pokryć niewielki deficyt budżetowy, jaki wystąpić może w drugim półroczu rb.

Apel ten jest dalszym logicznym następstwem tworzenia równowagi budżetowej. Stosowany po raz pierwszy, pomyślany jest jako środek nadzwyczajny, dyktowany przez warunki chwili obecnej, kiedy zarysowująca się poprawa koniunktury, oraz wpływów finansowych pozwala się spodziewać wkrótce lepszej przyszłości, w której równoważenie skurczonych wydatków z dochodami państwowymi nie będzie przedstawiać większych trudności. Pożyczka wewnętrzna spełni w ten sposób niezwykle doniosłe zadanie wytrwania do końca na platformie równowagi budżetowej co ułatwi nam w okresie pomyślniejszych koniunktur rozwój gospodarki.

Dla zrozumienia, jak doniosła jest zasada równowagi budżetowej, w której obronie kierowany jest apel do społeczeństwa — należy zastanowić się, czym byłoby w obecnych warunkach gospodarczych, oraz w naszej rzeczywistości — porzucenie jej, bądź też realizowanie w inny sposób, niż obecnie projektowany. Przez porzucenie zasady równowagi budżetowej należy rozumieć, iż nie pokrywaliśmyby deficytu budżetowego, ani przy pomocy pożyczki wewnętrznej, ani przy pomocy pożyczki zagranicznej, (której zaciągnięcie na ten cel byłoby niemal niemożliwe), ani przy pomocy zwiększenia obciążenia podatkowego (co chwilowo jest również mało realne), ani wreszcie w drodze obniżenia wydatków (co obecnie byłoby zabójcze dla istotnych czynności państwowych, wobec możliwości czynienia oszczędności jedynie na odcinku obrony narodowej lub na szczupłych uposażeniach urzędników).

Ponieważ jednak zrównoważenie

pieniężne wydatków i dochodów państwowych stanowi bezwzględnie konieczność, przeto środki pieniężne na ten cel możnaby uzyskać jedynie przez druk banknotów, czyli przez bezpośrednią inflację. Niezależnie od tego, czy proces ten musiałby spowodować w danych warunkach zwichnięcie równowagi i dewaluację pieniądza krajowego, należy zastanowić się nad niebezpieczeństwami jakie z każdą większą inflacją są bezpośrednio związane, a które są szczególnie wielkie w obecnej dobie przewrażliwienia psychicznego szerokich mas. Pierwszym podstawowym następstwem pokrywania wydatków państwowych przy pomocy druku banknotów byłoby podważenie wyjątkowego kredytu zaufania, jakim cieszy się gospodarka finansowa Polski i to zarówno wewnątrz kraju, jak i zagranicą.

Ten niematerialny, moralny, a więc fizycznie i cyfrowo niewymierny kapitał zaufania przedstawia olbrzymią wartość, z której nie wszyscy należycie zdajemy sobie sprawę. Jemu to zawdzięczamy takie fakty, jak uzyskanie pożyczki elektryfikacyjnej, jako jednej z pierwszych pożyczek zagranicznych, emitowanych na rynku londyńskim, z chwilą upłynięcia się tych rynków i wystąpienia większej podaży kapitałowej. Jemu to zawdzięczamy fakt, że złoty polski staje się częstokroć walutą, w której zawierane są transakcje międzynarodowe, szukające oparcia o trwałe mierniki wartości, wśród oszalałego tańca dewaluujących się jednostek pieniężnych. Temu kapitałowi zaufania zawdzięczamy zimny spokój, z jakim szerokie masy naszej ludności obserwowały wypadki pieniężne ostatnich kilku miesięcy. W chwilach, kiedy przed utworzeniem t. zw. „bloku złotego” rysowały się podstawy, nawet tak silnie ufundowanych walut, jak florona holenderskiego i franka szwajcarskiego w pozycja złotego nie uległa najmniejszemu osłabieniu.

Inflacja natomiast to napróżd podważanie bezcennego kapitału zaufania, a następnie prędzej czy później dewaluacja — otwierająca okres niepewności i niemiłych niespodzianek. Stosowanie inflacji i dewaluacji, jako systemu polityki gospodarczej może mieć w pewnych wyjątkowych wypadkach pewne racje, gdy chodzi o wielkie organizmy gospodarcze o potężnej sile gospodarczej — bądź samo wystarczalne, bądź mogące narzucić gospodarce światowej swoje dążności. W warunkach polskich dewaluacja oznaczałaby natomiast całkowite zamknięcie się w sobie i odosobnienie polskiego organizmu go-

spodarczego, co pociągnęłoby za sobą dalszy znaczny spadek obrotów gospodarczych, dalszą inflację na cele budżetowe i prowadziłoby do groźnych załamań. Ewolucja ta nastąpiłaby przede wszystkim wskutek masowego wycofywania przez zagranicę kredytów towarowych i innych wierzytelności płatniczych ubytku kapitałów w kraju, konieczności wprowadzenia moratorium. Polska spadłaby do roli państw środkowo-europejskich zdyskredytowanych pod względem finansowym.

Uświadomienie sobie tych wszystkich następstw porzucenie zasady równowagi budżetowej, powinno stanowić czynnik decydujący dla tej olbrzymiej większości obywateli, która zdaje sobie sprawę z identyczności, że interes państwowy i jednostki jest ten sam, wspólny i której gorący patriotyzm nakazuje zawsze interes zbiorowości wysuwać na pierwsze miejsce. Położenie jest o tyle łatwe

i proste, że wysiłek wymagany od społeczeństwa nie przerasta jego możliwości i nawet w dzisiejszych ciężkich czasach jest nietrudny w wykonaniu. Równocześnie forma, w jakiej wysiłku tego domaga się państwo, jest wysoce korzystna, umożliwiającą złożenie oszczędności, przynoszących znaczny dochód, w papierach wartościowych korzystających z różnorodnych przywilejów i zabezpieczonej realnej wartości gospodarczej.

Takie rozwiązanie sytuacji jest chyba znacznie lepsze, aniżeli, gdyby wkrótce na barki obywateli spaść miał stokrotnie bardziej wyniszczający siły gospodarcze podatek inflacyjny, bezzwrotnie spleciony molochowi dewaluacji. W obliczu tych okoliczności przez chwilę nawet wątpić nie należy, że szerokie rzesze społeczeństwa spełnią obowiązek obywatelski. Nagrodą zaś za doraźne ofiary będzie dla nich świtająca już jutrenka lepszych dni.

Program Pow. Święta

WF. i PW. w Wągrowcu w dniu 17. IX. 33 r.

Godz. 7,30 zbiórka wszystkich org. pw. i wf. na stadionie wf. i pw. w Wągrowcu.
Godz. 8 raport.
Godz. 8,30 odmarsz na nabożeństwo do kościoła farnego.
Godz. 9 nabożeństwo.
Godz. 10,45 defilada na Rynku. Po defiladzie odmarsz na stadion i przegląd

batalionu strzeleckiego.
Godz. 12—13,30 przerwa obiadowa.
Godz. 13,45 badanie lekarskie zawodników.
Godz. 14 Zawody lekkoatletyczne i strzeleckie.
Godz. 18 wydawanie nagród i zabawa taneczna.

Prezes PBR. p. Ludkiewicz o pożyczce

Prezes Państwowego Banku Rolnego p. Seweryn Ludkiewicz na zapytanie przedstawiciela Ag. „Iskra”, co sądzi o Pożyczce Narodowej, oświadczył co następuje:

— Pożyczka Narodowa jest jeszcze jednym dowodem zdecydowanej woli Rządu, by utrzymać dytychzasy niezachwiany stan naszego pieniądza, wyróżniający tak chlubnie Polskę jako jedno z nielicznych dziś państw rczwiście i uczciwie prowadzące swe gospodarstwo społeczne.

Pomimo powszechnej ciężkiej sytuacji gospodarczej i znacznie zmniejszających się w związku z tem wpływów skarbowych, Rząd Polski od kilku lat daje sobie radę, zużywając na pokrycie deficytu budżetowego dawne zasoby pieniężne, oraz przeprowadzając różne racjonalne operacje finansowe. Dopiero obecnie Rząd odwołuje się do społeczeństwa o czynną współpracę nad dziełem utrzymania zdrowych podstaw gospodarstwa państwowego, gdy rządy państw zachodnich skorzystały z tego środka już dużo dawniej i w dużo szerszych rozmiarach. Pożyczka Narodowa jest w dzisiejszej sytuacji najzdrowszym

sposobem pokrycia niedoboru budżetowego.

Powodzenie tej pożyczki ma duże znaczenie dla rolnictwa, którego produkcja obliczona jest na dłuższe czasokresy, gdyż zachęci je do dalszych ciężkich wysiłków nad osiągnięciem równowagi w gospodarstwie rolnem — atmosferze pełnej świadomości o konieczności tych zabiegów i ich celowości.

Pomimo ciężkiej sytuacji w rolnictwie jestem przekonany, że rolnicy we własnym, dobrze zrozumianym interesie, przyczynią się do powodzenia Pożyczki Narodowej, która pomyślana jest zresztą jako zupełnie korzystna lokata kapitału.

Nie potrzebuje dodawać, jakie znaczenie będzie miało powodzenie tej pożyczki dla finansowych stosunków Polski z zagranicą, które to powodzenie jeszcze raz potwierdzi ustalając się zagranicą opinię, że Polacy potrafią służyć Ojczyźnie nie tylko w potrzebie wojennej, lecz rozumieją dobrze swe obowiązki i w gospodarczych poczynaniach Rządu.

Popierajcie FLOTĘ NARODOWĄ!

M. Mathey

Wąż pomiędzy kwiatami

POWIEŚĆ
(Ciąg dalszy)

— Hm, pytanie, czy który z policjantów, lub który z ludzi służbowych pańskich, odważyłby się na takie niebezpieczeństwo — wyjąkał, żałujący już śmiełego odezwania się, potulny i przelekły pisarz. Dziesięć przeciwko jednemu możnaby się założyć, że złamałby kark ten który...

— Nie myśl też, panie Pourville, że choć na chwilę robiłem sobie nadzieję, że ty się tego podejmiesz — przerwał mu komisarz pół drwiąco, pół gniewnie — mimo to trzeba koniecznie, aby ktoś zaryzykował swój kark!

— Ja — massa! — odezwał się z kąta głos o obcym akcencie.

— Wszyscy odwrócili się z dziwieństwem. Był to murzyn, który wymówiłszy te słowa, wyszedł z ukrycia i stanął na środku pokoju.

— Kto jesteś i co tu robisz? — zawołał komisarz wpatrując się w czarnego, jakby go poraż pierwszy widział w życiu. I w rzeczy samej zapomniał zupełnie o usłudze jaką mu oddał przy otwieraniu drzwi.

— Ja skoczyć na dach, rewolwer

podnieść i złapać zbrojce.

— Kto jesteś i dla czego tu się znajdujesz?

— Ja lokaj... u pięknej pani... Z zabawy przyjdź zobaczyć zbrodnią.

— Jak się zowiesz?

— Mono, murzyn!

— I jesteś lokajem? — pytał dalej komisarz, zauważywszy świecące guziki i srebrne galony na ubraniu murzyna. — U kogo?

— U pani de los Rios.

— Przy botanicznym ogrodzie.

— Dobrze, dowiemy się później szczegółów... Mówisz, że odważyłbyś się wleźć na dach i gonić mordercę?

— Tak.

— Dzielnego chłopaka, zdaje się być równie zręcznym jak i zwinnym, — rozważał komisarz. — Dobrze, jeśli chcesz się odważyć, nie zwlekaj — dodał po malej chwili namysłu. — Najważniejsze, abyśmy nie tracili czasu. Zwracam jeszcze twą uwagę na to, że morderca nie da się prawdopodobnie złapać tak spokojnie, będzie się bronił, mniej się zatem na ostrożności.

— Mono, broń! — odparł murzyn wyciągając z kieszeni błyszczącą „nawaję”, ów nóż niebezpieczny, jaki Hiszpanie noszą u siebie w macierzystym kraju, jako i w południowej Ameryce. Otworzył go szybko wziął między zęby, zrzucił surdut liberyjny i zdjął trzewiki z bosych nóg, których długie, ruchliwe i gibkie palce podobniejszemi do rąk je czyniły.

— Gotów — wyrzekł skończywszy przygotowania do wycieczki niebezpiecznej.

— Dobrze, jeżeli pochwycisz mordercę, dostaniesz wysoką nagrodę. — Z temi słowy komisarz zeszedł z krzesła a murzyn z zrzecnością kota wdrapawszy się z krzesła na okno, wyszedł na dach. Raz jeszcze wsunął napowrót głowę przez otwór.

— Nie świecić, massa, ogień mnie zdradzi i osłepi.

— Ma rację, sprytny chłopak — mówił pan Blaircau, cofając latarnię — panie Pourville, odbierz światło odemnie.

— Komisarz stanął znów na krześle i ścisnął okiem poruszenia negra, tak długo jak świeciła jego biała koszula w ciemnościach. Mono spuścił się najpierw powoli, tyłem się ślizgając, aż dotknął nogami rynny; potem, silnie do dachu całym ciałem przylepiony, posuwał się na lewo, cał po calu — aż nagle zatrzymał się i skurczył we dwoje, a po-

chyliwszy się zawisł na sekundę nad kilkunasto sążnistą przepaścią.

— Na Boga, nieszczęśny spada! — zakrzyknął komisarz. — Doprawdy to szatan nie człowiek; ta czarna bestja sprawia mi zawrót głowy.

W istocie, murzyn znów wyciągnięty na dachu poruszał ramieniem, dając znaki panu Blaircau.

— A dobrze, bardzo dobrze. Pokazuje mi, że znalazł rewolwer.

W tej chwili weszło do pokoju dwóch mężczyzn, a przyjdzie ich zmusiło komisarza do opuszczenia, z wielką niechęcią, stanowiska obserwacyjnego.

Nowoprzybyli, był to lekarz i agent policji bezpieczeństwa, który przypadkiem słysząc o morderstwie, z własnego powodu stawił się do pomocy i dyspozycji pana Blaircau.

— Panie Pourville — rzekł komisarz schodząc z krzesła — zajmij moje miejsce przy oknie, rozpocznę zaraz teraz indagację sądową.

IV.

Blaircau, Percinet i Niquelet.

Przybycie agenta policji bezpieczeństwa, nie tylko że nie sprawiło p. komisarzowi przyjemności, ale przeciwnie było mu nader niemiłym.

(Ciąg dalszy nastąpi)

KRONIKA

KALENDARZYK

Niedziela, 17 września. Styg. św. Franc. Wschód słońca g. 5,12. Zachód g. 17,50 Wschód księżyca g. 2,33. Zachód g. 17,21
Poniedziałek, 18 września. Józefa, Ireny Wschód słońca g. 5,14. Zachód g. 17,48 Wschód księżyca g. 3,51. Zachód g. 17,33

Wągrowiec

Strzelanie o premje. Placówka Powstańców i Wojaków O. K. VIII Wągrowiec urządza w czasie święta PW. i WF. (niedziela 17 bm.) strzelanie z wiatrówek o nagrody. Dochód ze strzelania obrócony jest na cele PW.

Zdradzić możemy już dziś, że wygrane są rzeczy wartościowe, a serja trzech strzałów kosztuje tylko 30 gr.

Nie wątpimy, że zawsze ofiarne Obywatelstwo, poprzez imprezę naszej szarej braci wojackiej i gremjalnie przybędzie na stadion, temwięcej, że dochód przeznaczono na cele P. W.

Nowe zwycięstwo Wagr. Klubu Tenisowego 6:2. W ubiegłą niedzielę odbyło się na kortach PW. i WF. rewanżowe spotkanie Klubu Tenisowego Wapno a Wągrowieckim Klubem Tenisowym. Gry rozpoczęto grą podwójną panów: Jasiński Janczurów — Dutkiewicz Zborowski, która zakończyła się zwycięstwem b. dobrze zgranej pary Wapnian po b. zaciętej walce w stos. 6:3, 6:4. Drugą grę podw. panów: Marzęcki Leśniewicz — Kuliński Jaslar wygrała para wągrowiecka w stos. 2:6 3:6. Gra pojedyncza pań: Sapkowa — Łażewska zakończył się bezapelacyjnym zwycięstwem b. dobrej Łażewskiej w stos. 0:6 1:6. I grę pojed. panów rozpoczęli Janczurów — Dutkiewicz gra b. ładna i b. zacięta, Janczurów ulega Dutkiewiczowi po długiej walce w stos. 2:6 4:6. II gra pojed. panów Marzęcki — Zborowski zakończyła się zwycięstwem Zborowskiego w stos. 1:6 0:6. III gra pojed. panów Cieślewicz — Jaslar 2:6 7:9, gra interesująca, siły równe, lecz pewniejszy swych piłek Jaslar pokonuje po dość długiej i ładnej walce Cieślewicza. Zaszły incydent pomiędzy Cieślewiczem a sędzią nie winien mieć wogóle miejsca, za takie niesportowe zachowanie się gracza winien sędzia po upomnieniu go grę skreślać na korzyść przeciwnika. IV gra pojed. panów: Jasiński — Kuliński 6:3 6:1 najładniejsza gra tego dnia, spotkały się najlepsze rakiety obu drużyn. Jasiński pokazał b. ładną i taktyczną grę. Pomimo, że Jasiński był o wiele lepszym graczem miał nielada pracę z Kulińskim, który choć nie dorównywał Jasińskiemu klasą, ale był groźnym przeciwnikiem. Na zakończenie turnieju rozegrano grę mieszana w składzie: Sapkowa Jasiński — Radajewska Dutkiewicz, grę wygrywają wągrowiecczanie w stos. 3:6 6:8.

Ogólny końcowy wynik dla W. K. T. 6:2.

Jak się dowiadujemy, w niedzielę odbędzie się na kortach WF. i PW. w godz. popołudniowych rewanżowy turniej naszych tenisistów z Nakielskim Klubem Tenisowym. Nakielski K. T. posiada b. dobrych graczy tak, że mecz zapowiada się b. interesująco. Miłośnicy białego sportu będą mieli nielada atrakcję. Nie wątpimy, że Wągrowiecczanie pośpieszą, jak zwykle ośmierzować ciekawe gry.

Ze swej strony życzymy naszym tenisistom zwycięstwa.

Z miesięcznych obrad K. S. „Nielba“. W środę, 13 bm. odbyło się miesięczne zebranie K. S. „Nielba“, pod przewodnictwem prezesa p. Szydłowskiego. Na samym wstępie uczczono pamięć zmarłego skarbnika śp. Jana Trojanowskiego przez powstanie. Po podaniu do wiadomości przez prezesa porządku obrad odczytał sekr. p. Polczyński protokół

Z ramienia Sekcji Rolnej i Podsekcji Osadniczej przy Radzie Pow. Bezpart. Bloku Współpracy z Rządem na pow. wągrowiecki odbędzie się

we wtorek, 19 września 1933 o godz. 11
w sali Nowej Strzelnicy p. Rossy w Wągrowcu

wielkie zebranie gospodarcze

na które zaprasza się wszystkich członków i sympatyków naszego Obozu z powiatu wągrowieckiego.

Aktualne zagadnienia rolnicze i osadnicze, skarbowe i bankowe omówią specjaliści z Poznania i Wągrowca, poczem powzięte zostaną odnośne rezolucje.

Zarząd Sekcji Rolnej
przy Radzie Pow. BBWR w Wągrowcu.

Wszyscy na wystawę w Skokach

W niedzielę, 17 bm. o godzinie 13-tej
otwarcie

III Wystawy Prac Plastycznych

(malarstwo, grafika i rzeźba)

Grupy Studentów Warsz. Akademii Sztuk Pięknych w Skokach-Pałac.

Obywatelski Komitet Pożyczki Narodowej na powiat wągrowiecki

Z zebrania czwartkowego w Starostwie

Z inicjatywy Komisji Organizacyjnej pod przewodnictwem p. starosty dr. Rościszewskiego, odbyło się w czwartek w gmachu Starostwa zebranie konstytucyjne Obywatelskiego Komitetu Pożyczki Narodowej na powiat wągrowiecki. Obecnych na zebraniu było około 100 osób, ci którzy nie mogli przybyć osobiście, zgłosili akces pisemnie. Obrady zajął p. starosta dr. Rościszewski, podkreślając wagę dekretu Prezydenta Rzeczypospolitej w sprawie emisji pożyczki narodowej, poczem nac. Urzędu Skarbowego, p. mgr. Foltyn, wygłosił obszerny referat o znaczeniu pożyczki i warunkach, na jakich ona została rozpisana.

Następnie zebrani dokonali wy-

boru prezydium Komitetu Obywatelskiego na powiat wągrowiecki, obejmując przewodniczącym starostę wągrowieckiego, członkami pp.: Bernsdorff-Melanowicz, Brzezińskiego Witolda, Ciepluchę Edmunda, ks. dziekana Filipiaka, Gramse Z., Grabowskiego Tadeusza, Hanyżewskiego Michała, Hatawskiego Brunona, Kędziore Fr., Owsiannego Stan., Rożniewskiego Józefa, Wiśniewskiego Fr., Zjawńskiego Stan., nac. Jastrzębskiego, nac. Foltyna, dyr. Antczaka i dyr. Andrzejewskiego.

Zebrani upoważnili prezydium Komitetu do opublikowania odezwy do społeczeństwa. (Odezwę zamieszczamy na stronie pierwszej).

Do tego dnia...

Odnów
przedpłatę
wczas!!!

25

Abonament
miesięczny
1,40 zł

WRZEŚNIA!

z ostatniego zebrania, który przyjął. Następnie zdał sprawozdanie z odbytych zawodów pływackich i lekkoatletycznych przew. komisji sportowej p. A. Krauska. Kier. piłki nożnej p. Turowski dał krótki zarys z dwóch ostatnich odbytych meczów. Powołano do życia bezczynną sekcję strzelecką, której kier. jest p. Wiśniewski. W dalszym ciągu omówił prezes szczegółowo Pow. Święto WF. i PW. i apelował do członków, aby wszyscy in gremio wzięli udział w pochodzie. Postanowiono urządzić w niedzielę 24 bm. wyjazd do Chodzieży w celu rozegrania meczu w piłkę nożną. W wolnych głosach poruszano sprawy ściśle klubowe. Po wyczerpaniu porządku obrad solował prezes zebranie hasłem „Cześć Sportowi“.

Wolność! Związek Weteranów Powstań Nar. R. P. 1914-19 Koło Wągrowiec (Czwartaków - Weteranów) bierze gremjalny udział w niedzielę, dnia 17 bm. w pow. święcie WF. i PW. Zbiórka wszystkich członków obowiązkowa o godz. 7,30 na stadionie. Zarząd.

Odpowiedzi Redakcji

Ubezpieczalnia Krajowa w Poznaniu. Nadesłany komunikat w spra-

Powiatowe Święto P. W. i W. F.

w dniu 17 września w Wągrowcu

W dniu 17 września odbędzie się Powiatowe Święto PW. i WF. Jest to święto sprawdzianem sprawności fizycznej, tej tężyzny narodu, która propagowana w imię hasła: „W zdrowym ciele — zdrowy duch“ ma publicznie stwierdzić jak niezmiennie ważne są instytucje przygotowania wojskowego i wychowania fizycznego

W przeciwieństwie do innych lat, tego roku w dzień powiatowego święta biorą udział wszystkie organizacje o charakterze PW. i WF., oprócz tego te stowarzyszenia, które niezbyt ściśle pracują w PW.

Święto Powiatowe daje wszystkim możliwość stawiania do zawodów, do wykazania swej zdolności fizycznej.

Celem okazałego obchodu tego dnia wyłonił się Komitet Wykonawczy, który powołał specjalne komisje mające na celu sprężyste przeprowadzenie strony technicznej.

Wielką atrakcją w tym dniu, to zjazd batalionu „Strzelców“, który wyjedzie wkrótce na koncentrację Z. S. do Torunia.

Historja wychowania fizycznego

Już od najdawniejszych czasów u najrozmaitszych narodów widzimy przygotowanie obywateli do obrony granic kraju. Już wtenczas przeprowadzano selekcję obywateli na jednostki zdrowe, przydatne do walki i chore, które — jak w starożytnej Sparcie wyrzucano na górę Tajgetos, gdyż wtenczas tylko zdrowy i silny obywatel mógł brać udział w wojnie i tylko taki był szanowany. Widzimy, że u Spartan w systemie wychowawczym przeważał czynnik militarny.

Nieinaczej było u innych narodów starożytnych. Wychowanie fizyczne dokonuje się tam według ustalonego programu. Pentathlo — to był ośrodek całego wychowania fizycznego, mającego na celu zahartowanie, wyćwiczenie w zwinności i gibkości przez skakanie, biegi, rzucanie dyskiem, dzidą i mocowanie się.

U narodów greckich odbywały się olimpiady, które publicznie stwierdzały tężyznę fizyczną w narodzie.

Takie przygotowywanie się starożytnych narodów do walki, że w przyszłości stało się ono nawykniem narodu, ma swoje głębokie uzasadnienie: prowadzenie wojen z współplemiennymi sąsiadami, o wpływy polityczne i podboje terytorjalne, z innymi narodami o interesy handlowe i kolonje, nadto o zdobycie niewolników, których ilość zapewniała państwu ręce robocze, wzrost produkcji i dobrobyt wewnętrzny.

W późniejszych czasach, a przezwłaszcza w wiekach średnich, wyłonił się specjalny stan w narodzie — stan rycerski. Celem rycerstwa obok gotowości do walki — było zaprawianie się do rzemiosła rycerskiego, na które składały się turnieje publiczne, walka mieczem, toporem, pieśzo i konno.

Reasumując krótki przegląd wychowania fizycznego w starożytności i w średniowieczu, stwierdzamy, że rolą wychowania wogóle jest przygotowanie militarne. Dzisiaj jest nieinaczej — tylko bardziej jest uwydatniony pierwiastek wychowawczy. W myśl hasła „W zdrowym ciele — zdrowy duch“, mamy i teraz olimpiady, które publicznie stwierdzają wychowanie fizyczne i przygotowanie wojskowe. Olimpiadą taką — to Powiatowe Święto PW. i WF. Tam spotkają się zawodnicy, którzy wykazać mają zrozumienie dla wychowania fizycznego i przygotowania wojskowego.

W tym duchu życzymy zawodnikom zgodnego współzawodnictwa i zwycięskich wyników w zawodach.

Uwaga! Hallo!

W sobotę, dnia 16-go b. m. miejscowe

Koło Przyjaciół Zw. Strzeleckiego urządza w sali p. Rossy tradycyjny „Dancing Bridż“.

Na miejscu dobór bufet. Przygrywać będzie doskonała orkiestra salonowa.

Początek o godz. 21.

Dochód przeznaczony się na umundurowanie drużyny strzeleckiej. Strój „co kto ma“.

Komitet:

Por. Kajetanowicz Pow. Komendant Zw. Strzel. Dr. Bajerlein dyr. Sem. Prezes K. P. Z. S.

wie „wznowienie wypłaty rent niemieckich“, ukazał się w „Głosie“ w numerze 106.

Zniżki kolejowe dla akademików

Warszawa, 16. 9. M. W. R. i O. P. zawiadamia, że termin ważności zaświadczeń dla uzyskania zniżek kolejowych, wydanych przez szkoły akademickie został przedłużony do dnia 9 października br.

Min. komunikacji wydało podległym władzom kolejowym zarządzenie honorowania wymienionych zaświadczeń do dn. 9 października bez względu na końcowy termin ważności wym. zaświadczeń.

Wągrowiec

Z życia Sokola. Dnia 14 bm. o godz. 20 odbyło się miesięczne zebranie Tow. Gimn. Sokół (oddział męski) w sali dh. Rossy. Zebranie zajął dh. prezes Martyniński, witając przewodniczącą Wydziału Żeńskiego dh. Drową Kulińską, dh. Przybylskiego prezesa honorowego oraz członków. Po odczytaniu przez sekretarza protokołu z ostatniego zebrania, dh. Piesik Jan odczytał referat pt. „Odsiecz pod Wiedniem”. Z kolei dh. skarbnik Sowisło złożył sprawozdanie kasowe z ostatniej zabawy latowej. Zabawa tegoroczna wypadła bardzo udanie, czego dowodem jest dochód z tej imprezy. Dh. prezes podziękował tym wszystkim, którzy przyczynili się do urzadzenia imprezy sokolej. W komunikatach zarządu dh. prezes odczytał zaproszenie na święto WF. i PW., w którym postanowiono wziąć udział. Kierownik sekcji lekko-atletycznej dh. Piesik J. złożył sprawozdanie z zawodów towarzyskich z K. S. „Nielba”. W czasie dyskusji napiętnowano niesportowe postępowanie dh. Switajskiego, którego skreślono z listy członków. W wolnych głosach omawiano sprawę zebrania materiału do wydania kroniki sportowej z okazji 40-lecia Sokola wągrowieckiego przypadającego w przyszłym roku. Wybrano komisję sportową w składzie: dh. Mroczkiewicz Marjan przewodniczący, sekretarz gniazda, Czerwiński, Piesik, Strzelecki, Ziółkowski. Na koniec dh. prezes honorowy Przybylski opowiedział wesołą anegdotkę o królu Janie Sobieskim. Po odśpiewaniu „Pamiętnie dawne Lechity, dh. prezes solwował zebranie hasłem „Czołem”.

Hufiec PW. Seminarjum wziął udział w niedzielę, 10 września b. r. w ćwiczeniach polowych, urządzanych przez obwód Mieścisko w okolicy Gołaszewa. Hufcem dowodził prof. ppor. rez. K. Olszewski, zastępcą jego był Wydra Ignacy, junak starszy. Ćwiczenia wypadły imponująco, zadowolenie seminarzystów pełne i prośba ze strony ich o urządzenie częstszych takich bojowych ćwiczeń, gdyż jak sami się wyrazili to wyrabia w nich wiarę we własne siły i moralne utwierdzenie w obronę naszej kochanej Ojczyzny, choćby ze stokróć liczniejszym Niemcem. W ćwiczeniach wzięła także udział III drużyna harcerska Seminarjalna wraz z gromadą Zuchów Szkoły Ćwiczeń

pod wodzą podharcemistrza prof. Brzezińskiego. Zuchy dziarską swą postawą zatrzymały I pluton partii niebieskiej nacierającej na Gołaszewo.

Chór Farny bierze udział w strzelaniu o Państwową Odznakę Strzelecką. Na piątkowej lekcji śpiewu tuł. Chóru Farnego, powzięto decyzję wzięcia gremjalnego udziału w strzelaniu o Państwową Odznakę Strzelecką. Imienne zgłoszenia przyjmuje sekr. p. Walczewski K. każdej chwili. Zarząd uprasza wszystkich członków czynnych i nieczynnych, jakoteż i członkinie, by podporządkowali się rygorowi organizacyjnemu i zgłoszenia swe kierowali do sekr. p. Walczewskiego, by Zarząd mógł listę imienną wysłać do Pow. Kom. PW. i WF., a ta mogła w najbliższym czasie podać dzień strzelania.

Seminarjalne Koło Sportowe „Orzeł” w Wągrowcu, urządziło pod kierunkiem p. prof. Olszewskiego w dniu 9. IX. br. wycieczkę krajoznawczo-sportową do Żnina, której uczestnicy zwiedzili przed południem „Targi Pałuckie”, a po obiedzie rozegrali mecz rewanżowy w piłkę nożną z Gimn. Kl. Sport., oraz towarzyskie spotkanie w tenisie siatkówkę.

Tenis. Gra podwójna: Zborowski Rożek (S.K.S.)—Szuman Komorowski (G.K.S.) 6:0, 6:2, (2:0). Single: Rożek (S.K.S.)—Szuman (G.K.S.) 6:4, 9:7, (2:0). Zborowski (S.K.S.)—Komorowski (G.K.S.) 6:0, 6:1, (2:0). Wygrywa „Orzeł” 6:0.

Siatkówka. „Orzeł” wystawił następujący zespół: Wydra, Kowalczyk, Brej, Szczepański, Galuba, Karbowski. Wygrywa Gimn. Kl. Sport. — 15:8, 10:15, 15:6, (2:1).

Piłka nożna. O godz. 16-tej rozegrał K. S. „Orzeł” mecz rewanżowy w piłkę nożną. Drużynę „Orla” stanowili: Wyppich, Wiśniewski, Rożek, Kaźmierczak, Galuba, Burdelski, Cieżak, Zborowski, Jankowski, Sadowski i Josa. Gospodarze wystawili następujący skład: Komorowski, Powędzowski, Berdysz, prof. Krüger, Walczak, Maciejewski, Eis, prof. Miracki, Celka, Szuman, Ratajski.

Przed rozpoczęciem gry odbyło się uroczyste powitanie „Orla” przez gospodarzy, których kapitan wręczył naszej jedenastce bukiet kwiatów.

W zawodach zwyciężył Gimn. Klub Sport. — 3:1 (2:0). Gra była bardzo interesująca, drużyny na równym poziomie, a nawet po przerwie „Orzeł” ma wybitną przewagę. Wygrywa Żnin jedynie dla-

togo, że był oswojonym z przesadnie małym boiskiem, na którym „Orzeł” czuł się niepewnie i nie mógł rozwinąć akcji jak na boisku w Wągrowcu. Bramkę dla Orla zdobył Jankowski. Jedną bramkę samobójczą zawiął dla swej drużyny Burdelski. Wyppich zupełnie niepotrzebnie puścił drugiego gola. W „Orle” wyróżnili się Zborowski, Jankowski, Cieżak, Rożek. W G. K. S. Żnin, Eis, prof. Krüger, prof. Miracki i obrona. Sędziował sędzia ze Żnina nie znający przepisów, rażące było u niego nie reagowanie na rzuty autowe zupełnie źle wykonywane przez Żnin. Ogólne wrażenie z wycieczki dodatnie i miłe, wieczornym pociągiem odjechaliśmy do Wągrowca, żegnani serdecznie przez gospodarzy.

Wystawa fotografii. Towarzystwo Miłośników Fotografii w Wągrowcu urządza wystawę prac fotograficznych tak stowarzyszonych jak i innych fotografików.

Otwarcie nastąpi w dniu 24 września rb. o godz. 13-ej. Zwiedzać można w dniu powszednie od godz. 17-ej do 20-ej a świąteczne od 13-ej do 20. Zamknięcie nastąpi w dniu 1 października rb. o godz. 20-ej.

Zwiedzający wystawę biorą udział w ocenie obrazów i kogo ocena pokryje się z oceną Jury, drogą losowania otrzyma aparat fotograficzny, których dwa rozmiaru 4,5x6 przeznaczyła firma „Kamera Polska” p. Paweł Sobkowski z Chodzieży.

Zarząd.

Ruch towarzystw

Uwaga Podof. Rez.! Zbiórka wszystkich członków w dniu 17 bm. o godz. 7,30 na stadionie (małe boisko). Udział wszystkich członków niezamierzających w Oddziałach PW, obowiązkowy. Komendant.

Baczność Hufce PW. Szkoły Dokształcającej. W niedzielę, 17 bm. wstawia się hufce Szkoły Dokształcającej Zawodowej I i II stopnia o godz. 8-ej rano na stadionie PW. i WF. do apelu, w celu wzięcia udziału w Powiatowym Święcie PW. i WF.

Kierownik Szkoły Dokszt. Zaw.

Uwaga członkowie K. S. „Nielba”. Klub bierze gremjalny udział w Święcie PW. WF. Zbiórka wszystkich członków w niedzielę, 17 bm. o godz. 7,30 rano na stadionie w celu wzięcia udziału w pochodzie do

kościół. Przybycie wszystkich członków konieczne. Zarząd.

Czołem! Wzywa się wszystkich druhów Tow. Gimn. „Sokół” do pochodu w Święcie PW. i WF. w niedzielę rano na godz. 7,30 zbiórka na stadionie, skąd wymarsz do kościoła na nabożeństwo.

Zarząd
Tow. Gimn. „Sokół”.

Janowiec

Jarmark na konie i bydło odbędzie się miejsce tuł. w czwartek, dn. 21 bm. Spęd bydła na targowicy miejskiej.

Rogowo

Tragiczny finał zabawy dziecięcej. W ub. tygodniu udało się kilkoro dzieci na plac przed tartakiem, gdzie dla zabawy poczęły ciągnąć stojące tam lorki. W pewnej chwili jedno z nich, mianowicie 10-letni Józef Mikulski, dostał się pod koła lorki, które przeszły mu przez tułów.

Nieszczęśliwego chłopca odstawiono do szpitala powiatowego w Żninie; stan jego jest groźny.

KRONIKA POLICYJNA

Kradzież konia. W nocy z 14 na 15 b.m. na szkodę Emilji Brach, zam. w Borowie, pow. chodzieski, skradli nieznanymi koniokrady 1 klacz gniada, 9-letnia, bez odznak, wartości około 150 zł. Ktoby konia tego zauważył, proszony jest o zgłoszenie w najbliższym posterunku P. P.

Notowanie giełdy produktów rolniczych

Poznań, dnia 15. 9. 1933 r.

Cena za 100 kg	od zł—zł
Żyto	14,50—14,75
Pszenica nowa	19,50—20,00
Jęczmień 691 g/l	14,00—14,50
Jęczmień 662 g/l	13,00—14,00
Owies	12,50—12,75
Mąka żytnia 65 proc. wł. worka	22,50—22,75
Mąka pszenna 65 proc. wł. worka	33,25—35,25
Otręby żytnie	8,22—8,75
Otręby pszenne	8,50—9,00
Otręby pszenne (grube)	9,50—10,00
Rzepak	35,00—36,00
Rzepak zimowy	39,00—40,00
Gorzycza	40,00—42,00
Groch Viktoria	18,00—21,00
Groch Folgera	21,00—23,00
Mak niebieski	52,00—55,00

Podziękowanie

Za wyrazy współczucia, złożone wieńce i liczny udział w pogrzebie syna i brata naszego, ś. p.

Jana Trojanowskiego

składamy Wielebnemu Duchowieństwu, Chórowi Farnemu, Klubowi Sportowemu „Nielba”, Młodemu Narodowcom, wszystkim Krewnym i P. T. Społeczeństwu serdeczne

„Bóg zapłać”
Rodzina.

298

Sprzedaje przymusowe

We wtorek, dnia 19 września 1933 r. o godz. 9,30 przepeł. sprzedawcą będę w Sarbi

jałówek, 3 cielaki, bryczkę, 2 krowy i żyto.

Zbiórka przed oberżą.

O godzinie 10,15 w Podlesiu Kośc. żyto niemiłcone.

Zbiórka przed p. Janasem.

O godzinie 10,30 w Popowie Kol. 1/2 sasiłka żyta.

Zbiórka przed p. Schulz.

O godzinie 12-tej w Kuszewie żniwiarke, 2 świnię.

Zbiórka przed strażnicą.

O godzinie 13,30 w Kakulinie bryczkę, żyto ca 80 etr. 2 maciory, 12 proszczaków, 1 cielaka.

Zbiórka na krzyżówce

najwięcej dającemu za gotówkę

300 Narzyński, komornik Sądu Grodzkiego w Wągrowcu.

Polecamy

ser ementalaki
i inne gatunki serów
po cenach konkurencyjnych.
MLECZARNIA POLSKA
w Wągrowcu
ulica Piaskowa 25. 297

Szafa

do bielizny ew. do biura, 16-zeczko dziecięce na sprzedaż.
Kościszki 6. 299

Mieszkanie

2 pokoje z kuchnią wdzierżawę od 1. 10. br. na ul. Szerokiej 20 R. Liska, tel. 59.

przyjmuje do wykonania po przystępnych cenach
Drukarnia W. Kubanka,
Wągrowiec, ul. Kościuszki 5

WP. Rolnikom

polecam
ze składu konsygnacyjnego

nawozy sztuczne

jak: sol potasową, kainit, azotniak, i superfosfat, oraz otręby żytnie i węgle górnośląskie
które mam stale na składzie.

Poza tem kupuję wszelkie ziemiopłody

specjalnie jęczmiona i płacę najwyższe ceny rynkowe

DOM ZBOŻOWY, właśc. Cz. Jaroszyński
Wągrowiec, Rynek 20 - tel. 148. 295

Nakazy zapłaty

w postępowaniu upominawczem
i postępowaniu nakazowem
według nowego rozporządzenia do nabycia
w **Drukarni W. Kubanka**
w Wągrowcu, ul. Kościuszki 5.

Ogłaszajcie się w „GŁOSIE WĄGROWIECKIM”